

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4220200321
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4220200321.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú V. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: Q. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. XX, C., zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Roman BLAŽEK, s.r.o., so sídlom Pohraničná 4, Komárno a M. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. XXXX/X, C., zastúpeného JUDr. Ivetou Majlingovou, advokátkou so sídlom Pohraničná 7, Komárno, o určenie výživného na maloleté dieťa, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 08. 09. 2021, č. k. 18P/26/2020-323, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa určenia vyživovacej povinnosti otca **p o t v r d z u j e**.

V časti zaostalého výživného rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že zaostané výživné za obdobie od 26. 02. 2020 do 31. 10. 2021 v sume 495,40 eura je otec povinný splácať vo výške 30 eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal otca prispievať na výživu maloletej V. sumou 100 eur mesačne počnúc od 26. 02. 2020 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zaostané výživné za obdobie od 26. 02. 2020 do 31. 08. 2021 vo výške 466,12 eura povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 18. 11. 2020, č. k. 18P/26/2020-177, ktorým schválil rodičovskú dohodu v časti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky a úpravy styku otca s maloletou. V časti určenia výživného súd určil výživné vo výške 140 eur mesačne počnúc od 29. 01. 2020 a zároveň rozhodol o zročnom výživnom. Opravným uznesením zo dňa 27. 11. 2020 súd modifikoval výšku zaostalého výživného na sumu 679,74 eura. Rozsudok súdu prvej inštancie bol v časti určenia výživného napadnutý odvolaním a odvolací súd uznesením zo dňa 29. 01. 2021 č. k. 6CoP/1/2021-214 rozsudok v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca a v časti náhrady trov konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodovanie. Súd doplnil dokazovanie v zmysle pokynov odvolacieho súdu a zistil, že otec bol do 31. 07. 2021 zamestnancom spoločnosti M. C. C. a jeho čistý mesačný príjem dosahoval sumu 572,88 eura. Z vyjadrenia bývalého zamestnávateľa otca maloletej vyplynulo, že otec maloletej vykonával pracovné cesty aj do M., avšak nárok na cestovné náhrady mu

nevznikol. Po rozviazaní pracovného pomeru otec uzatvoril nový pracovný pomer u zamestnávateľa N. E. s.r.o., kde dosahuje čistý mesačný príjem 695,45 eura. Je vlastníkom jedného osobného motorového vozidla zn. O., rok výroby 1999, žije sám, avšak predložil aj potvrdenie o príjme jeho rodičov, z ktorého vyplýva, že jeho otec poberá dôchodok vo výške 403,70 eura a matka 355,40 eura. Matka je zamestnaná s čistým mesačným príjmom v priemere 707,42 eura. Žije v spoločnej domácnosti s rodičmi, jej otec poberá dôchodok vo výške 596,90 eura a jej matka dávku v hmotnej núdzi vo výške 67,80 eura. Maloletá V. navštevuje Základnú školu v C., styk otca s maloletou sa nerealizuje. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62, § 65 ods. 1 a § 75 a § 76 Zákona o rodine. Konštatoval, že každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Pre určenie výšky výživného je smerodajná životná úroveň každého rodiča, pretože platí premisa, že dieťa má právo sa podieľať na životnej úrovni svojich rodičov. Z vykonaného dokazovania mal jednoznačným spôsobom preukázané majetkové pomery oboch rodičov ako aj odôvodnené potreby maloletej. Otcovi maloletej pri určení výživného vychádzal z preukázaného príjmu vo výške 572,88 eura v predchádzajúcom zamestnaní a príjmu 695,45 eura v súčasnom zamestnaní. Neprihliadal na námietku právneho zástupcu matky, že príjem deklarovaný otcom nie je jeho reálnym príjmom, pretože z potvrdenia zamestnávateľa jednoznačne vyplýva, že otec i napriek tomu, aj keď podnikal cesty do M., nespĺňal podmienky na poskytnutie cestovných náhrad. Príjem matky bol preukázaný vo výške 707 eur mesačne. Na základe takto ustálených majetkových pomerov rodičov dospel k záveru, že primeraným výživným na pokrytie odôvodnených potrieb maloletej V. je výživné vo výške 100 eur. Výdavky na maloleté dieťa sú iba bežné, primerané jej veku, jej zdravotný stav je dobrý a nevyžaduje si zvýšené výdavky. Súd mal za to, že výživné vo výške 100 eur nezaťažuje otca nad mieru jeho možností, pričom poukázal aj na to, že výživné má prednosť pred akýmkoľvek inými výdavkami. Poukázal aj na tú skutočnosť, že otec žije sám, pričom matka žije spolu so svojimi rodičmi a je teda nesporné, že aj jej mesačné výdavky na domácnosť sú pomerne k tejto skutočnosti nižšie. Otec maloletej žije pomerne bežným životom, nevlastní luxusné nehnuteľnosti, ani autá, preto výživné vo výške 100 eur mesačne podľa názoru súdu odzrkadľuje v plnej miere jeho životnú úroveň. O zročnom výživnom rozhodol tak, že toto určil za obdobie od 26. 02. 2020 do 31. 08. 2021 v celkovej výške 466,12 eura, ktoré otcovi povolil splácať v splátkach vo výške 10 eur mesačne spolu s bežným výživným. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním matka. V. sa jeho zmeny tak, aby otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej V. mesačne sumou 140 eur. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že súd prvej inštancie nesprávne vyčíslil výšku zaostaleho výživného, ktoré má otec uhradiť. Otec od podania návrhu uhradil výživné vo výške 60 eur mesačne, v októbri a v novembri 2020 zaplatil 100 eur a od decembra platil 70 eur. Trvala na tom, aby maloletej bolo priznané výživné vo výške 20% z otcovej priemernej čistej mzdy, t. j. 140 eur. Poukázala na to, že maloletá navštevuje základnú školu, chodí na obed, do klubu pre deti aj do základnej umeleckej školy, na spev, hru na klavír a na tanec, s čím má spojené výdavky. Otec vlastní nehnuteľnosť, podľa trvalého bydliska žije spolu s rodičmi, je schopný mesačne vynaložiť na cigarety sumu vo výške 120 eur, ako aj na telefón. Výživné na maloletú má prednosť pred výdavkami otca a preto by mohol platiť mesačne výživné 140 eur a zaostalé výživné po 20 eur mesačne.

3. K odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

4. K odvolaniu sa vyjadril aj otec, ktorý taktiež navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Podľa jeho názoru, súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správne skutkovému a právne posúdeniu veci a zároveň svoj rozsudok náležite a dôsledne odôvodnil v súlade s vykonaným dokazovaním. Matka v odvolaní uvádza zavádzajúce a nepravdivé tvrdenia. Nežije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a takéto tvrdenie nevyplýva ani z vykonaného dokazovania. Nebolo preukázané, že by otec mal iný príjem, než príjem z pracovného pomeru vykázaný v rámci konania a jeho životná úroveň je skôr podpriemerná.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie a konanie ktoré mu predchádzalo (§ 65 - § 67 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok - ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP v časti potvrdil a v časti zročného výživného v zmysle ust. § 388 CSP zmenil.

6. Podľa § 85 ods. 1 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do tej doby, pokiaľ deti nie sú schopné samé sa živiť.

7. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností.

8. Podľa § 96 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd k odôvodneným potrebám oprávneného, ako i k schopnostiam a možnostiam povinného. K schopnostiam a možnostiam povinného prihladne tiež vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, alebo nejakého majetkového prospechu.

9. Rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k deťom nie je výslovne v zákone vyjadrený. Vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zaistená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by rodičia deťom zaisťovali, keby žili v spoločnej domácnosti. Výživné pre maloleté deti slúži nielen k uspokojovaniu ich výživy v užšom zmysle, k uspokojovaniu všetkých odôvodnených hmotných potrieb (šatstvo, prádlo, obuv) ale i ďalších potrieb dôležitých k úspešnej výchove dieťaťa (vzdelávanie, príprava na budúce povolanie, kultúrna, športová a rekreačná činnosť). Ich miera je rôzna podľa okolností konkrétneho prípadu, predovšetkým je odstupňovaná podľa veku dieťaťa (fyzickej a duševnej vyspelosti), jeho zdravotného stavu, schopnosti, nákladnosti a spôsobu prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote. Odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sú závislé súčasne od schopnosti a možnosti rodičov. Ak sú tieto schopnosti a možnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby maloletého dieťaťa. Ak sú schopnosti a možnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby maloletého dieťaťa, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú prospešné k všestrannému vývoju. Toto pojetie je v súlade so zásadou zachovania rovnakej životnej úrovne rodiča a dieťaťa.

10. Pri určení výživného k maloletému dieťaťu sú rozhodné reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nie len subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, vzdelaním, pracovnou skúsenosťou a pod.), ale i okolnosťami objektívneho rázu, najmä existenciou pracovných príležitostí, primeraných uvažovaným vlastnostiam rodičov.

11. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa matkou v odvolaní namietajúcich skutočností je vyčerpávajúce, správne, skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá požiadavkám ust. § 220 ods. 2 CSP kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že matka sa z dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožnila neznamená, že jeho zdôvodnenie nezodpovedá požiadavkám, ktoré na túto časť rozhodnutia kladie citované ust. § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré určil výživné na maloletú V. vo výške 100 eur mesačne. Vzhľadom na konštatovanie vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia a stotožnení sa s dôvodmi uvedenými v písomnom vyhotovení rozsudku súdom prvej inštancie, krajský súd podľa § 387 ods. 2 CSP v plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Z titulu aplikácie § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 350/09 a rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 170/2005 pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie závery napadnutého rozhodnutia okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) a tým je postačujúce len odkázať na § 382 CSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozsudku okresného súdu. V zásade sa odvolací súd môže obmedziť len na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu.

12. Matka vo svojom odvolaní poukázala na priemernú mzdu zistenú štatistickým úradom Slovenskej republiky za prvý štvrtrok 2020, avšak v danom prípade je potrebné vychádzať z reálneho príjmu, ktorý otec dosahuje tak ako zistil súd prvej inštancie. Aj keď otec menil zamestnávateľa, nemožno to

pripísať, že by konal nezodpovedne, pretože u nového zamestnávateľa dosahuje vyšší príjem ako u predchádzajúceho. Jej námietka, že by otec mohol prispievať na výživu maloletej dcéry sumou 140 eur mesačne nie je dôvodná, pretože odvolací súd sa plne stotožňuje s výškou vyživovacej povinnosti v sume 100 eur mesačne vzhľadom na vek a odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ako aj na reálne zárobkové schopnosti a možnosti povinného rodiča. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa určenia vyživovacej povinnosti otca ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. Keďže matka vo svojom odvolaní namietala i výpočet zročného výživného, odvolací súd jej námietku zohľadnil a v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 388 CSP zmenil. Odvolací súd urobil dotaz na obidvoch rodičov, nech uvedú, v akej sume otec na výživu maloletého dieťaťa prispieval odo dňa určenia vyživovacej povinnosti. Matka potvrdila, že v októbri 2020 zaplatil sumu 148 eur, platba za november 2020 v sume 100 eur nebola sporná a od decembra do septembra 2021 otec platí výživné v sume 70 eur a počnúc mesiacom september 2021 začal splácať i zročné výživné po 10 eur mesačne. Otec mal platiť od 26. 02. 2020 výživné vo výške 100 eur mesačne. Alikvotná časť zaostaleho výživného za mesiac február predstavuje sumu 13,40 eura a za rok 2020 mal zaplatiť výživné vo výške 2.013,40 eura, t. j. 10 mesiacov po 100 eur + alikvotná časť za mesiac február a za rok 2021 10 mesiacov po 100 eur, t. j. 1.000 eur, spolu 2.013,40 eura. Otec zaplatil za rok 2020 60 eur do augusta, t. j. 420 eur + za mesiac október zaplatil 148 eur, za november 100 eur a za december 70 eur, čiže celkovo 738 eur. Za rok 2021 otec zaplatil za 8 mesiacov po 70 eur + september 110 eur a október 110 eur, t. j. 780 eur. To znamená, že za rok 2020 a 2021 do októbra zaplatil 1.518 eur. Rozdiel medzi zaplateným výživným a výživným, čo mal zaplatiť, je 495,40 eura (2.013,40 eura - 1.518 eur). Uvedenú sumu odvolací súd povolil otcovi splácať v splátkach po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným, pretože zaostalé výživné v sume 10 eur považoval mesačne za neprimerane nízke, vzhľadom na celkový zostatok zaostaleho výživného. V prípade omeškania s plnením čo i len jednej splátky sa stane zročným celý dlh.

14. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania tak prvoinštančného ako aj odvolacieho.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).